

Laboratorium XI

Teoria śladów cz. II

Dominik Marek

27 grudnia 2024

AGH

**AKADEMIA GÓRNICZO-HUTNICZA
IM. STANISŁAWA STASZICA
W KRAKOWIE**

Dane są:

- Alfabet A , w którym każda litera oznacza akcję.
- Relacja niezależności I , oznaczająca które akcje są niezależne (przemienne, tzn. można je wykonać w dowolnej kolejności i nie zmienia to wyniku końcowego).
- Słowo w oznaczające przykładowe wykonanie sekwencji akcji.

Zadanie

Napisz program w dowolnym języku, który:

1. Wyznacza relację zależności D
2. Wyznacza ślad $[w]$ względem relacji I
3. Wyznacza postać normalną Foaty $FNF([w])$ śladu $[w]$
4. Wyznacza graf zależności dla słowa w

5. Wyznacza postać normalną Foaty na podstawie grafu

Do zadania należy dostarczyć sprawozdanie, które będzie zawierać:

1. Opis programu z komentarzami
2. Wyniki działania dla przykładowych danych

Sprawozdanie i kod programu proszę przysłać na adres: funika@agh.edu.pl

Uwagi:

- Proszę wykorzystać algorytm ze str. 10 rozdziału [Partial commutation and traces](#) (pochodzi z Handbook of Formal Languages, Springer, 1997).
- Do rysowania grafu można wykorzystać [Graphviz](#) i format DOT. Wersja online: [Webgraphviz](#).

Przykład

Dla danych:

- (a) $x := x + y$
(b) $y := y + 2z$
(c) $x := 3x + z$
(d) $z := y - z.$

$$A = \{a, b, c, d\}$$

$$I = \{(a, d), (d, a), (b, c), (c, b)\}$$

$$w = baadcb$$

Wyniki:

1. $D = \{(a, a), (a, b), (a, c), (b, a), (b, b), (b, d), (c, a), (c, c), (c, d), (d, b), (d, c), (d, d)\}$
2. $\text{FNF}([w]) = (b)(ad)(a)(bc)$
3. Graf w formacie dot:

digraph g{

1 -> 2

2 -> 3

1 -> 4

3 -> 5

4 -> 5

3 -> 6

4 -> 6

1[label=b]

2[label=a]

```
3[label=a]
4[label=d]
5[label=b]
6[label=c]
}
```

Dane testowe 2:

- $A = \{a, b, c, d, e, f\}$
- $I = \{(a, d), (d, a), (b, e), (e, b), (c, d), (d, c), (c, f), (f, c)\}$
- $w = acdcfbbe$

2. Rozwiązania

1.

Poniższa funkcja tworzy zbiór zależnych par symboli w alfabecie, które nie należą do relacji niezależności. Wynik to zbiór wszystkich par z alfabetu, które są zależne od siebie.

```
from itertools import product

def dependent_relations(alphabet, independent_relaton):
    return {pair for pair in product(alphabet, alphabet) if pair not in
independent_relaton}
```

2.

Generuje wszystkie ślady (kolejności znaków) możliwe przez zamianę niezależnych symboli w słowie. Jeśli dwie sąsiadujące litery są niezależne, zamienia ich miejsca i rekurencyjnie analizuje wynikowe słowo.

```
def trace(word, independent_relation, traces):
    traces.append(word)

    for i in range(len(word)-1):
        w = list(word)
        w[i], w[i+1] = w[i+1], w[i]
        swapped_word = ''.join(w)
        if (word[i], word[i+1]) in independent_relation and swapped_word
not in traces:
            trace(swapped_word, independent_relation, traces)
```

3.

Funkcja *create_stacks* buduje stosy reprezentujące zależności między literami w słowie na podstawie alfabetu i relacji niezależności. Każdy stos zawiera indeksy liter oraz symbol *, jeśli występują zależności z innymi literami. Następnie funkcja *stack_pop* usuwa i zwraca zestaw elementów z góry stosów, ignorując symbol *. Zwrócone symbole są posortowane i reprezentują kolejne litery w porządku Foaty. Funkcja *get_foata_form* generuje formę Foaty słowa poprzez iteracyjne usuwanie liter ze stosów, grupując litery w niezależne klasy. Litery są zbierane w grupy tak, aby w każdym kroku były niezależne od siebie. Finalnie za pomocą funkcji *foata_form_string* przekształcamy listę grup liter (forma Foaty) w format tekstowy, gdzie każda grupa jest umieszczona w nawiasach.

```
def create_stacks(alphabet, independent_relation, word):  
  
    stacks = {char: [] for char in alphabet}  
    index = len(word)  
  
    for char in word[::-1]:  
        stacks[char].append((char, str(index)))  
        index -= 1  
  
        for letter in alphabet:  
            if letter is not char and (char, letter) not in  
independent_relation:  
                stacks[letter].append('*')  
    return stacks  
  
def stack_pop(stacks):  
  
    popped_letters = [stacks.get(letter).pop() for letter in stacks if  
len(stacks.get(letter)) > 0]  
  
    set_popped = set(popped_letters)  
  
    if '*' in set_popped:  
        set_popped.remove('*')  
    return sorted(list(set_popped))  
  
def get_foata_form(alphabet, independent_relation, word):  
  
    stacks = create_stacks(alphabet, independent_relation, word)  
  
    max_size = max([len(value) for value in stacks.values()])  
  
    letter_mapping = []  
  
    for i in range(max_size):  
        letters = stack_pop(stacks)  
        letter_mapping.append(letters)  
  
    return letter_mapping  
  
def foata_form_string(letter_mapping):  
  
    foata = ''
```

```

for foata_class in letter_mapping:
    if len(foata_class) > 0:
        foata += '('
        foata += ''.join([i[0] for i in foata_class])
        foata += ')'

return foata

```

4.

Funkcja tworzy graf zależności, w którym każdy węzeł to litera z indeksem w słowie (np. a1 dla pierwszego wystąpienia litery a). Krawędzie grafu łączą litery, które są zależne zgodnie z podaną relacją niezależności. Dodatkowo funkcja usuwa redundantne krawędzie – jeśli istnieje pośrednia ścieżka między dwoma węzłami przez inne, to bezpośrednia krawędź jest usuwana. Wynikiem jest uproszczony graf zależności, który pomaga w określeniu struktury słowa w formie Foaty.

```

def determine_dependency_graph(word, independent_relation):

    dependency_graph = {char + str(idx + 1): [] for idx, char in
enumerate(word)}

    for i in range(len(word)):
        for j in range(i + 1, len(word)):
            if (word[i], word[j]) not in independent_relation:

                dependency_graph[word[i] + str(i + 1)].append(word[j] +
str(j + 1))

    def remove_redundant_edges(graph):
        nodes = list(graph.keys())

        for node1 in nodes:
            for node2 in graph[node1]:

                for inter in graph[node2]:

                    if inter in graph[node1]:

                        graph[node1].remove(inter)

    return graph

    dependency_graph = remove_redundant_edges(dependency_graph)

    return dependency_graph

```

5.

Na podstawie grafu zależności funkcja iteracyjnie buduje formę normalną Foaty.

W każdej iteracji wybierane są litery, które nie mają zależności od innych aktualnie nieprzetworzonych węzłów – tworzą one grupę w formie Foaty.

Litery te są usuwane z listy nieprzetworzonych, a proces powtarza się, aż wszystkie węzły zostaną przypisane do grup.

```
def foata_normal_form_from_graph(word, dependency_graph):  
    unprocessed = set(w + str(i + 1) for i, w in enumerate(word))  
  
    foata_form = []  
  
    while unprocessed:  
        independent_set = [  
            char for char in unprocessed if all(dep not in unprocessed for  
dep in dependency_graph.get(char, []))  
        ]  
  
        foata_form.append(''.join(sorted(independent_set)))  
  
        unprocessed -= set(independent_set)  
  
    return '(' + ')(' + ')'.join(foata_form) + ')'
```

6.

Wywołanie wyżej przedstawionych funkcji dla podanych danych testowych.

```
def main() -> None:  
    # Example I  
    print(f'-----EXAMPLE_I-----')  
    alphabet = {'a', 'b', 'c', 'd'}  
    independent_relation = {('a', 'd'), ('d', 'a'), ('b', 'c'), ('c', 'b')}  
    word = 'baadcb'  
  
    dependent_relation = dependent_relations(alphabet,  
independent_relation)  
  
    foata = foata_form_string(  
        get_foata_form(alphabet=alphabet,  
independent_relation=independent_relation, word=word))  
  
    graph = determine_dependency_graph(word, independent_relation)  
  
    foata_from_graph = foata_normal_form_from_graph(word, graph)  
  
    print(f'{dependent_relation=}')  
    print(f'{foata=}')  
    print(f'{graph=}')  
    for node, edges in graph.items():  
        for edge in edges:  
            print(f"{node} -> {edge}")
```

```

print(f'{foata_from_graph=}')
# Example II
print(f'-----EXAMPLE_II-----')
alphabet = {'a', 'b', 'c', 'd', 'e', 'f'}
independent_relation = {('a', 'd'), ('d', 'a'), ('b', 'e'), ('e', 'b'),
('c', 'd'), ('d', 'c'), ('c', 'f'), ('f', 'c')}
word = 'acdcfbbe'
dependent_relation = dependent_relations(alphabet,
independent_relation)

foata = foata_form_string(
    get_foata_form(alphabet=alphabet,
independent_relation=independent_relation, word=word))

graph = determine_dependency_graph(word, independent_relation)
foata_from_graph = foata_normal_form_from_graph(word, graph)

print(f'{dependent_relation=}')
print(f'{foata=}')
print(f'{graph=}')
for node, edges in graph.items():
    for edge in edges:
        print(f"{node} -> {edge}")
print(f'{foata_from_graph=}')

if __name__ == '__main__':
    main()

```

7.

Wyniki otrzymane dla zadanych danych wejściowych.

```

-----EXAMPLE_I-----
dependent_relation={('b', 'a'), ('c', 'c'), ('d', 'd'), ('d', 'c'), ('a',
'b'), ('a', 'a'), ('c', 'd'), ('c', 'a'), ('a', 'c'), ('b', 'd'), ('d',
'b'), ('b', 'b')}
foata='(b) (ad) (a) (bc) '
graph={'b1': ['a2', 'd4'], 'a2': ['a3'], 'a3': ['c5', 'b6'], 'd4': ['c5',
'b6'], 'c5': [], 'b6': []}
b1 -> a2
b1 -> d4
a2 -> a3
a3 -> c5
a3 -> b6
d4 -> c5
d4 -> b6
foata_from_graph='(b) (ad) (a) (bc) '

-----EXAMPLE_II-----
dependent_relation={('b', 'a'), ('e', 'c'), ('b', 'c'), ('f', 'a'), ('c',
'b'), ('a', 'e'), ('e', 'f'), ('b', 'f'), ('a', 'b'), ('f', 'f'), ('c',
'a'), ('c', 'c'), ('e', 'd'), ('b', 'd'), ('e', 'e'), ('d', 'f'), ('f',
'd'), ('f', 'e'), ('a', 'a'), ('a', 'c'), ('d', 'd'), ('b', 'b'), ('d',
'e'), ('f', 'b'), ('c', 'e'), ('a', 'f'), ('d', 'b'), ('e', 'a')}
foata='(ad) (c) (cf) (be) (b) '
graph={'a1': ['c2', 'f5'], 'c2': ['c4'], 'd3': ['f5'], 'c4': ['b6', 'e8'],
'f5': ['b6', 'e8'], 'b6': ['b7'], 'b7': [], 'e8': []}
a1 -> c2
a1 -> f5

```

```
c2 -> c4
d3 -> f5
c4 -> b6
c4 -> e8
f5 -> b6
f5 -> e8
b6 -> b7
foata from graph='(ad)(c)(cf)(be)(b)'
```

Wnioski i obserwacje

1. *Zależności i niezależności: Analiza relacji zależności i niezależności pozwala na zrozumienie struktury słowa w kontekście wykonywalnych operacji. Relacje niezależności umożliwiają reorganizację sekwencji działań bez zmiany wyniku końcowego.*
2. *Forma normalna Foaty (FNF): Forma Foaty umożliwia przedstawienie słowa w postaci zbiorów operacji, które można wykonać równolegle. Jest to szczególnie użyteczne w przypadku analizy równoległości w systemach współbieżnych.*
3. *Graf zależności: Graficzne przedstawienie relacji między akcjami w postaci grafu zależności jest intuicyjnym narzędziem do wizualizacji ograniczeń między operacjami. Usuwanie redundantnych krawędzi upraszcza analizę.*
4. *Spójność wyników: Forma Foaty wyznaczona zarówno na podstawie stosów, jak i grafu zależności jest spójna, co potwierdza poprawność implementacji algorytmów.*
5. *Praktyczne zastosowanie: Prezentowane metody znajdują zastosowanie w projektowaniu systemów rozproszonych, analizy algorytmów współbieżnych oraz w optymalizacji planowania zadań.*
6. *Efektywność algorytmów: Wykorzystane algorytmy, oparte na publikacjach teoretycznych, zapewniają wysoką precyzję w obliczeniach, co czyni je odpowiednimi narzędziami dla formalnej analizy w dziedzinie języków i automatów.*

3. Bibliografia

- <https://www.researchgate.net/publication/280851316> Partial Commutation and Traces
- <https://web.archive.org/web/20170908153838/https://pdfs.semanticscholar.org/d67a/c4c1e5967f7e114f390245f28909f259c034.pdf>
- https://www.mimuw.edu.pl/~sl/teaching/22_23/TW/LITERATURA/book-of-traces-intro.pdf